

GULLIKSSON

VINDBRUK OCH JORDBRUK I KONFLIKT?

Blir Önnerupsmålen vägledande?

Hans-Anders Odh
Advokatbyrån Gulliksson AB

www.gulliksson.se

ÖNNERUPSPROJEKTET

- Tre vindkraftverk max 150 m totalhöjd
- Belägna på åkermark, kustnära i Lomma kommun
- Prövning genom bygglov
- Inga motstående intressen som hindrar förutom jordbruksintresset enligt MÖD Mål nr P 8280-17
- Domen är unik då tidigare praxis inte behandlat jordbruk som ett allvarligt motstående intresse mot vindbruk.

DOMSKÄLEN I MÅL P 8280-17

- 3 kap 4 § MB:
Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk
- Notera:
 - ej riksintresse men väl nationellt intresse
 - även skogsmark omfattas

MÖD konstaterade:

- Önnerupsprojektet är ett väsentligt samhällsintresse
- Konkret redogörelse för alternativa lokaliseringar saknas
- Sådan redogörelse har såvitt känt i praxis inte krävts i något vindkraftsmål tidigare

DOMSKÄLEN I MÅL P 8280-17

Målet var dock ett gränsfall:

- Ett hovrättsråd förklarade sig skiljaktigt
- Han ansåg att den utredning som fanns var tillräcklig och att bygglov skulle beviljas
- Han vidhöll således det som gällt tidigare i praxis - att jordbruk inte är ett hinder när platsen lämpar sig för vindbruk.
- Den utredning som fanns bestod i att alla från vindsynpunkt likvärdiga platser torde ligga i västra Skåne i elområde 4 och på jordbruksmark varvid omlokalisering inte fördelaktig från jordbrukssynpunkt.

Jag anser inte att ytterligare redovisning av alternativa lokaliseringar behövs i detta fall och att bestämmelsen i 3 kap. 4 § miljöbalken inte utgör något hinder för att bevilja ansökan om bygglov. Platsen är väl lämpad för etablering av vindkraftverk och sökt markanvändning, som innebär att en relativt begränsad yta jordbruksmark tas i anspråk, skulle medföra en från allmän synpunkt god hushållning enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen samt 3 kap. 1 § miljöbalken.

DOMEN I MÅL P 8280-17

- Domen ändrar praxis då jordbruk nu har blivit ett tungt vägande motstående intresse mot vindbruk
- För att vindbruk ska tillåtas krävs att sökanden gör en omfattande lokaliseringsutredning för att avgöra om inte annan plats kan väljas istället
- Domen har lett till att flera ansökningar på jordbruksmark har avslagits
- Sökanden i Önnerup anser att domen är fel
- Normalt bör man sträva efter att samlokalisera vindbruk med jordbruk där vindenergin ofta är hög och natur- och kulturintressena ofta är låga
- Vindbruk bidrar dessutom till en levande landsbygd och skapar arbetstillfällen och intäktsmöjligheter till jordbrukare
- I syfte att ändra praxis (och med möjlighet att komplettera utredningen) bestämde sig sökanden för att börja om på nytt med bygglovsansökan för samma projekt igen

NYTT MÖD-MÅL: P 14634-20

- Sökanden var beredd att ta ärendet hela vägen upp till MÖD igen - då enbart MÖD ändrar MÖD:s praxis
- MÖD har nu beviljat prövningstillstånd och kommunicerat ansökningen till berörda
- Sökanden har kompletterat med ny lokaliseringstudning omfattande 13 kommuner i elområde 4 och jämfört lokaliseringen med totalt 23 platser
- MMD har uttalat att omfattningen på utredningen i sig är tillräcklig

Sammanfattning från utredningen:

- De flesta alternativa platserna i utredningen kan avföras då de också ligger på jordbruksmark
- Andra skäl har varit:
 - Det finns redan avslagna ansökningar om vindkraft på platsen pga motstående intressen
 - Platsen projekteras av annan och är därför inte tillgänglig
 - Motstående intressen hindrar etablering
 - Platsen är för liten för att inrymma 3 verk
 - Vindläget är dåligt

NYTT MÖD-MÅL: P 14634-20

- Avgörande väntas ske sent i år eller tidigt 2022
- Första ansökan gavs in 2010
- Det är en lång process för att pröva tillstånd för etableringar som uppfyller "väsentliga samhällsintressen".

Råd till de som i mellantiden fått avslag på vindbruksansökningar på jordbruksmark:

- Överklaga och begär vilandeförklaring i avvaktan på Önnerups-domen.